

Vård och omsorg

Sandra Johansson

Innehåll

Kurs: Funktionsförmåga och funktionsnedsättning 1

Introduktion

- Hur fungerar lärarhandledningen?
- Forskningsstöd och språkutveckling
- Introduktion till kursen
- Centralt innehåll och betygsmatrix

Bemötande och delaktighet

- Introduktion till delboken
- Begrepp
- Övningsprov begrepp
- Lektionsförslag
- Instuderingsfrågor
- Övningsprov instuderingsfrågor
- Bildspel

Digitala övningsprov
som du kan dela
med dina elever

Funktionsnedsättningar

- Introduktion till delboken
- Begrepp
- Övningsprov begrepp
- Lektionsförslag
- Instuderingsfrågor
- Övningsprov instuderingsfrågor
- Bildspel

Att leva med funktionsnedsättning

- Introduktion till delboken
- Begrepp
- Övningsprov begrepp
- Lektionsförslag
- Instuderingsfrågor
- Övningsprov instuderingsfrågor
- Bildspel

Arbetssätt och metoder

- Introduktion till delboken
- Begrepp
- Övningsprov begrepp
- Lektionsförslag
- Instuderingsfrågor
- Övningsprov instuderingsfrågor
- Bildspel

Ladda ner eller skriv
ut begrepp och
instuderingsfrågor

Bilagor

- Kamratbedömning
- Exittickets

Introducera dina elever till kursen med en entréticket

 Studier visar att lärandet blir mer effektivt när man bygger ny kunskap på befintlig kunskap och tidigare erfarenheter. Låt därför eleverna reflektera över sina förkunskaper i början av kursen.

Why?

Entréticketen underlättar för eleven genom att hen

- får en inblick i vad kursen handlar om
- får reflektera över sina förkunskaper på området

Entréticketen underlättar för dig som lärare genom att

- du får inblick i elevernas förkunskaper och kan då enklare anpassa din undervisning utifrån det.

1. **Läs:** visa kursens centrala innehåll för eleverna, läs dessa tillsammans.
2. **Motivation:** för varje punkt i det centrala innehållet ber du eleven att skriva eller nämna en reflektion om varför han eller hon som undersköterska bör kunna dessa delar.
3. **Särskilt intresse:** be eleverna fundera över vad som väcker särskilt intresse/nyfikenhet. Be dem motivera.
4. **Egen erfarenhet:** be eleverna reflektera över egen erfarenhet från någon av punkterna.
5. **Diskussion:** diskutera elevernas reflektioner. Försök reda ut eventuella frågor som uppkommit samt ge exempel på vad de olika punkterna innebär.

 Språkutveckling gynnas av att utgå från elevens förkunskaper. Du som lärare kan då enklare anpassa din undervisning till rätt språklig nivå.

Begrepp: Cirkulationsorganen

Finns i utskriftsformat

Finns som digitalt övningsprov

Kurs: Anatomi
och fysiologi 1

Förklaringarna till begreppen är skrivna på ett enkelt, icke akademiskt språk med syfte att underlätta för flerspråkiga elever.

Koldioxid:	avfallsprodukt från cellerna. Transporteras med blodet till lungorna där vi andas ut det.
Syre:	livsnödändigt ämne för kroppens alla celler. Vi andas in detta och det tar sig via blodet till kroppens alla celler.
Cirkulationsapparaten:	kallas också cirkulationsorganen och består av hjärtat, blodkärl och blodet.
Blodomlopp:	blodets cirkulation i kroppen.
Stora kretsloppet:	blodets väg från hjärtats vänstra sida, ut i kroppen och tillbaka till hjärtats högra sida.
Lilla kretsloppet:	blodets väg från hjärtats högra sida, till lungorna och tillbaka till hjärtats vänstra sida.
Immunförsvaret:	består av vita blodkroppar och skyddar kroppen mot angrepp, exv. virus och bakterier.
Syrerikt blod:	blod med mycket syre i. Det blod som går <i>från</i> hjärtat är syrerikt (för det kommer direkt från lungorna).
Syrefattigt blod:	blod med lite syre i. Det blod som går <i>till</i> hjärtat är syrefattigt (för det har lämnat av sitt syre i cellerna).
Anemi:	kallas "blodbrist", och beror på att du har för lite röda blodkroppar i blodet.
Portådern:	det blodkärl som transporterar näringsrikt blod från mag-tarmkanalen till levern.

 Forskning visar att effektiv språkutveckling kräver ett medvetet arbete för att öka elevernas ordförråd i ämnet. Lärarhandledningen ger tips på hur man i grupp och enskilt kan arbeta med begreppen, exempelvis genom flashcards, olika spel etc.

Lektionsförslag: Prova på lågaffektivt bemötande

🔗 Forskning visar att estetiska läroprocesser förbättrar studieresultat och självförtroende, främjar socialt samspel och minskar skolk.

Kurs: Funktionsförmåga och funktionsnedsättning 1

Why?

Genom att ge eleverna möjlighet att rollspela lågaffektivt bemötande skapas en praktisk och interaktiv lärandeupplevelse. Genom reflektion och diskussion efter rollspelen kan eleverna även få insikt i effektiviteten och fördelarna med lågaffektivt bemötande i olika situationer.

👉 Estetiska läroprocesser

1. Förklara metoden Lågaffektivt bemötande. Bildspel finns till din hjälp.
2. Presentera syftet med lektionen: Eleverna ska med hjälp av rollspel utforska hur man kan tillämpa lågaffektivt bemötande samt uppleva skillnaden i icke-lågaffektivt och lågaffektivt bemötande.
3. Dela in eleverna i par och tilldela paren sina roller
  1. Person 1 - irriterad och arg
  2. Person 2 - ska bemöta person 1 som är irriterad och arg. Först icke-lågaffektivt och sedan lågaffektivt.
4. Ge eleverna förberedelsestid att förbereda manus
5. Rollspel
  1. Låt paren genomföra sitt första rollspel där person 1 uttrycker sina känslor och person 2 agerar icke-lågaffektivt
  2. Låt paren genomföra sitt andra rollspel där person 1 uttrycker sina känslor och person 2 agerar lågaffektivt.
6. Diskussion
  1. Vad har eleverna för reflektion utifrån sina rollspel?
  2. Hur var samtalet och känslorna i rollspelet med icke-lågaffektivt bemötande?
  3. Hur var samtalet och känslorna i rollspelet med lågaffektivt bemötande?
  4. Hur kan lågaffektivt bemötande påverka situationer i vardagen? I yrkesrollen? Motivera.
7. Sammanfatta lektionen.

Klicka för tips på manus

🔗 Estetiska undervisningsmetoder underlättar för andraspråkselever, både när det gäller uttrycksförmåga och utveckling av ordförråd.

Lektionsförslag: Vad säger lagen?

Kurs: Funktionsförmåga och funktionsnedsättning 1

🔗 De positiva effekterna av testbaserat lärande är några av de mest bekräftade principerna inom kognitiv psykologi.

Why?

Att koppla lagar till autentiska fallbeskrivningar hjälper eleverna att tillämpa sin kunskap på verkliga situationer. Genom att först få genomgång av de olika lagarna och sedan ha möjlighet att testa sina kunskaper till flera olika fallbeskrivningar stämmer väl överens med den grundpedagogik HypocampusCare bygger på.

📌 Testbaserat lärande

Beskrivning av uppgift:

1. Förklara att dagens lektion handlar om lagar och hur dessa kan tillämpas inom funktionshinderomsorg.
2. Diskutera vikten av att ha kunskap om lagarna som styr verksamheten du arbetar inom. Har eleverna några reflektioner gällande vikten att känna till lagarna som styr arbetet?
3. Genomgång av lagarna. Ta hjälp av bildspelet om du vill. Uppmana eleverna att ta anteckningar och ställa frågor för att klargöra eventuella oklarheter.
4. Dela ut fallbeskrivningarna till eleverna. Fallbeskrivningar finns på nästa sida.
5. Dela in eleverna i mindre grupper. Be varje grupp att diskutera och analysera de olika fallbeskrivningarna för att identifiera vilka lagar som kan tillämpas. Eleverna behöver motivera sina svar.
6. Första gruppen väljer ut ett fall och presenterar fallet och sitt svar
7. Uppmuntra resterande grupper att diskutera och ge feedback på gruppens resonemang och lagval.
8. Fortsätt med resterande fallbeskrivningar.

Klicka för tips

Tips på nyansering av uppgift

Fallbeskrivningar till lektionsförslag: Vad säger lagen?

Kurs: Funktionsförmåga och
funktionsnedsättning 1

Fallbeskrivning 1:

Sara är en 32-årig kvinna med en fysisk funktionsnedsättning som begränsar hennes rörelseförmåga. Hon behöver daglig hjälp med personlig vård och förflyttningar. Sara har ansökt om personlig assistans för att kunna leva ett självständigt liv och delta i samhället.

- Vilken lag kan svara på om hon har rätt till personlig assistans eller inte?
- Vad säger den lagen om Saras situation?

Fallbeskrivning 2:

Lena är en kvinna i 50 års åldern med kognitiva svårigheter till följd av en förvärvad hjärnskada. Hon behöver boende med särskild service för att få den tillsyn och omvårdnad som krävs för att säkerställa hennes välbefinnande och trygghet.

- Vilken lag kan svara på om hon har rätt till detta eller inte?
- Vad säger den lagen om Lenas situation?

Fallbeskrivning 3:

Gustav är en medelålders man med en ryggmärgsskada som har lett till rörelsehinder och förlamning från midjan och nedåt. Han behöver anpassningar i sitt boende och tillgång till fysioterapi för att bibehålla sin fysiska hälsa och rörlighet.

- Har Gustav rätt till anpassningar i sitt boende? Varför/varför inte?
- Har Gustav rätt till fysioterapi? Varför/varför inte?

Klicka för
facit

Kamratbedömningar

Finns i utskriftsformat

Flera av
lektionsförslagen
kan med fördel
kamratbedömas

Kamratbedömning 1: Gruppuppgift, rollspel
Kamratbedömning 2: Two stars and a wish

	Nivå 1-5 1 = godkänt 5 = mycket bra!	Behöver utvecklas, hur?
1. Har gruppen/eleven svarat på hela uppgiften?		
2. Är det gruppen/eleven presenterat korrekt?		
3. Har gruppen/eleven använt relevanta källor i sina svar?		

Two stars! ★★ - detta var riktigt bra (nämn två saker)

One wish - detta önskar jag att du hade utvecklat eller gjort annorlunda:

Avsluta dina lektioner med en exitticket

Varje lektion kan avslutas med en exitticket. Du har 5 st att välja mellan

Exitticket 1: Mest intressant

Vad var det mest intressanta eller meningsfulla du lärde dig under dagens lektion?

Exitticket 2: Tre nyckelbegrepp

Vilka tre nyckelbegrepp eller idéer tar du med dig från dagens lektion?

Exitticket 3: Skala 1 - 5

På en skala från 1 till 5, hur väl känner du dig nu förberedd att tillämpa det du har lärt dig på dagens lektion?

Exitticket 4: Oklarheter?

Vilka frågor eller oklarheter har du fortfarande efter dagens lektion?

Exitticket 5: Beskriv, berätta och önska

1. Beskriv en situation där du kan se dig själv tillämpa det du lärt dig idag i verkliga livet.
2. Vilka metoder eller undervisningstekniker som användes under lektionen hjälpte dig mest att förstå ämnet?
3. Vad skulle du vilja lära dig mer om efter dagens lektion?

 Forskning kring metakognition visar att man för att utveckla sitt lärande behöver reflektera över frågan "hur har jag lärt mig och hur ska jag lära mig i framtiden?"

Instuderingsfrågor

Kurs: Hälso-
och sjukvård 1

Finns i utskriftsformat

Finns som digitalt övningsprov

Facit finns

Cirkulationsorganens sjukdomar:

1. Hur mycket blod pumpar hjärtat i genomsnitt per minut hos en frisk vuxen person?
2. Vad heter de fyra hålrummen i hjärtat?
3. Nämn minst fem riskfaktorer för att utveckla hjärt- och kärlsjukdom.
4. Vilka är symtomen på en hjärtinfarkt?
5. Vad kan man göra för att behandla en hjärtinfarkt?
6. Vad är kärkramp och vilka är symtomen på det?
7. Vad är ateroskleros och vad kan det leda till?
8. Vilka är symtomen på hjärtsvikt?
9. Vad kan man göra för att behandla kronisk hjärtsvikt?
10. Vad kan man göra för att behandla akut hjärtsvikt?
11. Vad är arytmier och vad kan de orsaka?
12. Vad finns för behandling vid arytmier?

Nervsystemets sjukdomar:

13. Vilka delar ingår i nervsystemet?
14. Vad är nervcellens uppgift?
15. Vad innebär det att en person drabbas av en stroke?
16. Vilka symtom kan uppstå vid en stroke?
17. Vad är viktigt att göra om man misstänker att en person har fått en stroke?
18. Vilka tre huvudsakliga symtom kännetecknar Parkinsons sjukdom?

 Testbaserat lärande leder till
förstärkt långtidsminne

Få insyn i dina elevers progression

Elevens vy

Lärarens vy

Fråga 1

Kroppen består av flera olika slags celler som är specialiserade på olika saker och bygger upp våra vävnader. Ge exempel på minst tre olika slags celler.

Hjärnceller, blodceller och benceller

Läs på mer   Detta kan jag

Cellen och vävnader
Fråga 1 av 10

Frågan:
Kroppen består av flera olika slags celler som är specialiserade på olika saker och bygger upp våra vävnader. Ge exempel på minst tre olika slags celler.

John Smiths svar:
✓ Hjärnceller, blodceller och benceller

Se tidigare svar   Fråga 1   Nästa fråga >

Fråga 3

När ett ämne innesluts av cellen med hjälp av cellmembranet så kallas det för ...

✗ Osmos

✓ Fagocytos

...nbran.

Cellen och vävnader
Fråga 3 av 10

Frågan:
När ett ämne innesluts av cellen med hjälp av cellmembranet så kallas det för ...

Ada Baadh svar:
✗ Osmos

✓ Fagocytos

> Pumpmekanism

Se tidigare svar   Fråga 3   Nästa fråga >

När eleverna gör frågor får de insyn i vad som förväntas, vad de kan och vad de kan utveckla. Att synliggöra vägen till lärandemålen är viktigt för måluppfyllelse. Som lärare får du också ta del av progressionen och kan därmed stötta eleverna bättre.

INNEHÅLL   STATISTIK   DELTAGARE

Välj deltagare   Aktiva deltagare (23)   Startade   2020-12-04 - 2021-02-16

Nedan kan du se en lista över alla deltagare som följer kursen. För varje deltagare kan du se när de för första gången var aktiva, när de senast var aktiva, de progressionen samt hur mycket tid de studerat i kursen. Du kan sortera de olika kolumnerna genom att klicka på rubrikerna. För att se mer detaljerad information kan du klicka på pilen längst till höger på varje rad.

Besvarade frågor
■ Rätt   ■ Fel

Studerad tid
■ Lästid   ■ Frågetid

NAMN	SENAST AKTIV	BESVARADE FRÅGOR	STUDERAD TID	
Förnamn Efternamn Startade: 2023-07-29	Idag 2023-08-29	49% rätt	3h 21min	>
Förnamn Efternamn Startade: 2023-07-30	Idag 2023-08-29	49% rätt	3h 21min	>
Förnamn Efternamn Startade: 2023-08-01	Idag 2023-08-29	49% rätt	3h 21min	>
Förnamn Efternamn Startade: 2023-08-01	Igår 2023-08-28	49% rätt	3h 21min	>
Förnamn Efternamn Startade: 2023-08-01	Idag 2023-08-29	49% rätt	3h 21min	>
Förnamn Efternamn Startade: 2023-08-01	Igår 2023-08-28	49% rätt	3h 21min	>

Klicka för detaljerad information och elevens svar

Bildspel

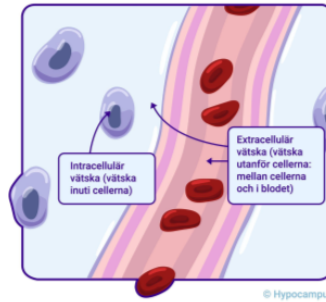
Kurs: Anatomi och fysiologi 1

Cellmembran

Anatomi och fysiologi 1
Cellen och vävnader

- Cellmembranet är som en barriär och kan jämföras med vår hud
  - Vätskan som finns inuti cellen kallas *intracellulär vätska*
  - Vätskan som finns utanför cellen kallas *extracellulär vätska*
- Cellmembranet ser till att den intra- och extracellulära vätskan skiljer sig

Intra = inuti
Extra = utanför

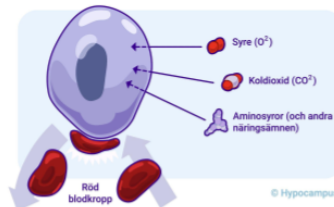

Bildspelen bygger på våra kursböcker och är redigeringsbara - så du enkelt kan göra dom till "dina"

Cellmembran

Anatomi och fysiologi 1
Cellen och vävnader

- Cellmembranet är semipermeabelt (halvgenomsläppligt) vilket betyder att vissa ämnen kan komma in och ut ur cellen.
  - Små molekyler (ämnen) som syre, koldioxid och näringsämnen kan ta sig in och ut ur cellen
  - Stora ämnen, som exempelvis blodkroppar, kan inte ta sig in och ut ur cellen

Du kan spara ner bildspelet till det format du föredrar, exempelvis Power-Point eller Google Slide.

Cellorganeller

Anatomi och fysiologi 1
Cellen och vävnader

- Inne i cellen finns olika cellorganeller
- Cellorganellerna har olika funktioner och kan liknas vid kroppens olika organ
- Namnen på de olika cellorganellerna:
  - Mitokondrier
  - Ribosomer
  - Golgiapparaten
  - Endoplastmatiska nätverket
  - Centrioler
  - Lysosomer

Tack!

Tack för att du har tagit dig tid att bläddra igenom vårt visningsexemplar med urklipp ur våra lärarhandledningar.

Vår ambition med våra lärarhandledningar är att ge stöd och inspiration till dig som lärare - nyexaminerad såväl som erfaren. Vi har med kärlek och svett gjort vårt bästa i utvecklingen av denna produkt, med förhoppning att den ska vara en verklig hjälp i lärarens utmanande och givande yrkesroll.

Under resan har vi fått värdefull feedback från lärare ute i landet (tack!) vilket har varit en ovärderlig hjälp i strävan att förbättra och finslipa materialet.

Är du intresserad av att göra en beställning eller om du har några frågor, synpunkter eller ytterligare feedback att dela med dig av, tveka inte att höra av dig. Din åsikt är viktig för oss och vi är alltid intresserade av att höra mer om dina erfarenheter och behov.

Tillsammans kan vi göra en betydande skillnad i utbildningsvärlden.

Med vänlig hälsning,
Team HypocampusCare

 info@hypocampuscare.se

Våra lärarhandledningar:

- Anatomi och fysiologi 1
- Anatomi och fysiologi 2
- Gerontologi
- Social omsorg 1
- Social omsorg 2
- Omvårdnad 1
- Omvårdnad 2
- Psykologi 1
- Funktionsförmåga och funktionsnedsättning 1
- Funktionsförmåga och funktionsnedsättning 2
- Hälso- och sjukvård 1
- Hälso- och sjukvård 2
- Psykiatri 1
- Psykiatri 2